

Департамент ліцензійного контролю
« 31 » травня 2023 року

Голові НКРЕКП
Членам НКРЕКП

Обґрунтування
щодо проєкту постанови НКРЕКП «Про прийняття рішення за
результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП
від 29 листопада 2022 року № 1589»

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон), Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 23.09.2020 № 1760 (далі – Порядок), постанови НКРЕКП від 29.11.2022 № 1589 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ», АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (далі – Постанова № 1589), проведено розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії у період з 01 серпня 2022 року по 30 вересня 2022 року.

У ході розслідування встановлено, що ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у своїх заявках на торги на РДН подано пропозиції щодо купівлі електроенергії із заявленою ціною на рівні максимально встановленої для годин мінімального навантаження та для годин максимального навантаження відповідно до вимог Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку (далі – Правила РДН/ВДР), затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, та постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 (далі – Постанова № 332).

Згідно з даними, отриманими у ході розслідування, встановлено, що частка ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у загальному обсязі заявок на купівлю електричної енергії на РДН у серпні 2022 року склала %, а у вересні 2022 року – %.

З урахуванням порядку визначення ціни електроенергії на РДН та алгоритму РДН, згідно з додатком 5 до Правил РДН/ВДР, ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» змогло здійснити купівлю електричної енергії на РДН у серпні 2022 року на рівні % від загального акцептованого обсягу електричної енергії на РДН у відповідний період, а у вересні 2022 року на рівні % від загального акцептованого обсягу електричної енергії.

Як показав аналіз двосторонніх договорів ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» з контрагентами та договорів постачання електричної енергії споживачу, укладених ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» із своїми споживачами, вартість електроенергії для контрагентів та споживачів прямо залежить від ціни електричної енергії на РДН у відповідний період, з урахуванням надання ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» знижки (дисконту) до ціни РДН, та, як наслідок, впливає на розмір отриманого доходу ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у відповідному періоді. Тобто, що вищою є ціна на РДН за

результатами торгів, то вищим є дохід ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» за результатами продажу електроенергії за ДД та договорами продажу електроенергії споживачам.

Дисконт для контрагентів за ДД та споживачів ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» очевидно є стимулом залишатися у довірливих відносинах з ним, оскільки вартість електроенергії для таких контрагентів та споживачів в договорах є нижчою за ціну на РДН.

ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» економічно вигідно займати високу частку у формуванні пропозиції на РДН, оскільки, формуючи високий попит на РДН, ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» впливає на ціну електроенергії на РДН, таким чином ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» впливає на потенційних контрагентів за ДД та споживачів стимулюючи їх до укладання або розірвання договорів з ним, що фактично і відбувається. Вагомою причиною вказаного є наявність у ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» монопольного (домінуючого) становища на РДН.

Поведінка ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у серпні – вересні 2022 року щодо подання заявок на купівлю електричної енергії на РДН за максимально допустимими в години мінімального та максимального навантаження цінами призвела до зростання цін у відповідний період, та, як наслідок, стала причиною додаткових витрат інших суб'єктів господарювання та споживачів електричної енергії, що було б неможливим за умов відсутності монопольного (домінуючого) становища у ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» та існування значної конкуренції.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» на РДН містять ознаки зловживання монопольним (домінуючим) становищем на РДН шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів інших учасників РДН/ВДР, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції.

Частиною третьою статі 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено заборону на зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

Пункт 2 частини першої статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлює, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до пункту 6.2 глави 6 Порядку за результатами розслідування з урахуванням погодженого висновку та наявних заперечень суб'єкта розслідування до нього НКРЕКП приймає відповідне рішення.

Згідно з абзацом третім пункту 3.15 глави 3 Порядку погоджений висновок із супровідним листом в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису члена НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація та проведення розслідувань, та/або кваліфікованої електронної печатки НКРЕКП надсилається суб'єкту розслідування на його електронну адресу для ознайомлення та подання заперечень. Суб'єкт розслідування, у разі наявності заперечень до погодженого висновку про результати розслідування, зобов'язаний надати їх НКРЕКП у строк не більше 10 робочих днів від дня отримання такого висновку шляхом надсилання їх на

офіційну електронну поштову адресу НКРЕКП з накладенням кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи суб'єкта господарювання та/або кваліфікованої електронної печатки суб'єкта господарювання.

Станом на 24.05.2023 ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» не надано заперечень до погодженого висновку про результати розслідування.

З інформації, отриманої у ході розслідування, не підтверджено, що АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» допустили порушення при реєстрації в системі управління ринком ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» обсягів продажу електричної енергії для ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» за двосторонніми договорами.

Разом з тим, у ході розслідування виявлено порушення АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» законодавства, а саме вимог пунктів 2.4.3 глави 2.4 розділу II та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку) щодо обмеження продажу електроенергії афілійованим особам та дотримання мінімального обсягу заявок продажу електроенергії на РДН, які не були об'єктом розслідування.

У свої запереченнях до направленого висновку про результати розслідування АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» заперечили порушення вимог пунктів 2.4.3 глави 2.4 розділу II та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, а також просили закрити розслідування відповідно пункту 6.2 глави 6 Порядку.

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» станом на 24.05.2023 не надано заперечення до направленого на його електронну адресу погодженого висновку про результати розслідування.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» не заперечують факт порушення вимог пункту 2.4.3 глави 2.4 розділу II Правил ринку, але обґрунтовують його недотримання неможливістю виконання через анонімність (знеособлення) учасників аукціонів – покупців та обов'язок продавців укласти двосторонній договір купівлі-продажу електричної енергії з переможцем торгів, оскільки порушення такого обов'язку може призвести до припинення Біржою допуску продавців до участі у біржових торгах по відповідній секції та нарахування штрафу відповідно до Регламенту проведення електронних біржових торгів на товарній біржі.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» також не заперечують факт порушення вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку, але обґрунтовують його недотримання положеннями Постанови № 332 та, як наслідок, неможливістю прогнозування продажу електричної енергії.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» є учасниками ринку електричної енергії, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії та здійснюють відпуск електричної енергії у мережі операторів у торговій зоні «ОЕС України».

Згідно з пунктом 4.6.1 глави 4.6. розділу IV Правил ринку учасники ринку зобов'язані до 13:00 за 2 дні до торгового дня (d-2) надати ОСП графік відпуску

для кожної одиниці відпуску (наявної в учасника ринку) та графік імпорту для кожного міждержавного перетину (по якому учасник ринку планує здійснення операцій з імпорту), а відповідно до пункту 4.7.1 глави 4.6. розділу IV Правил ринку до 13:00 за 2 дні до торгового дня учасники ринку зобов'язані подати ОСП графіки експорту для кожного міждержавного перетину, по якому учасник ринку планує здійснення операцій з експорту.

Згідно з абзацом 3 підпункту 4 пункту 1 Постанови № 332 ОСП розраховує та доводить до 09:00 у d-1 до відома виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, максимальні обсяги продажу за їхніми ДД на торговий день d.

Закриття воріт для реєстрації обсягів електричної енергії за ДД, що відповідають розрахунковим періодам торгового дня, на електронній платформі відбувається о 10:00 за один день до торгового дня (d-1) (пункт 2.2.2 глави 2.2 розділу II Правил ринку).

Водночас згідно з абзацом 6 підпункту 4 пункту 1 Постанови № 332 ОСП доводить до 11:30 d-1 до відома ОР максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН по кожному учаснику ринку, зазначеному в абзаці першому цього підпункту, виходячи з максимального обсягу продажу, розрахованого відповідно до цього підпункту, за вирахуванням обсягу електричної енергії, зареєстрованого за ДД на продаж, та номінованими обсягами експорту цим учасником ринку станом на 10:00 d-1.

Пунктом 3.2.1 глави 3.2 розділу III Правил РДН/ВДР встановлено, що Учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до 12:00 години доби, що передує добі постачання («закриття воріт РДН»).

Отже, АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», при здійсненні продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, могли скоригувати обсяги двосторонніх договорів на граничну нижню межу обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН та у такий спосіб виконати вимоги пункту 10.9 розділу X Правил ринку.

Ураховуючи викладене вище, **Департамент ліцензійного контролю пропонує:**

1. Звернутися до Антимонопольного комітету України з питань дослідження порушень законодавства про захист економічної конкуренції, ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» (код ЄДРПОУ 42751799) через наявність монопольного (домінуючого) становища на ринку «на добу наперед».

2. Урахувати під час здійснення чергових заходів державного контролю одержану в ході розслідування інформацію щодо порушень законодавства підприємствами, які не були об'єктами розслідування, зокрема щодо недотримання у період з 01 серпня 2022 року по 30 вересня 2022 року:

АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код

ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку);

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 2.4.3 глави 2.4 розділу II Правил ринку.

3. Закрити розслідування щодо АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555), ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) у зв'язку з відсутністю порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 29 листопада 2022 року № 1589

Відповідно до статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», пункту 6.2 глави 6 Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 23 вересня 2020 року № 1760, з урахуванням висновку за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 листопада 2022 року № 1589 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ», АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Звернутися до Антимонопольного комітету України з питань дослідження порушень законодавства про захист економічної конкуренції,

ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» (код ЄДРПОУ 42751799) через наявність монопольного (домінуючого) становища на ринку «на добу наперед».

2. Урахувати під час здійснення чергових заходів державного контролю одержану в ході розслідування інформацію щодо порушень законодавства підприємствами, які не були об'єктами розслідування, зокрема щодо недотримання у період з 01 серпня 2022 року по 30 вересня 2022 року:

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку);

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 2.4.3 глави 2.4 розділу II Правил ринку.

3. Закрити розслідування щодо АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555), ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) у зв'язку з відсутністю порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

Обґрунтування
щодо проєкту постанови НКРЕКП «Про прийняття рішення за
результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП
від 29 листопада 2022 року № 1589»

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон), Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор) від 23.09.2020 № 1760 (далі – Порядок), постанови НКРЕКП від 29.11.2022 № 1589 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ», АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (далі – Постанова № 1589), проведено розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії у період з 01 серпня 2022 року по 30 вересня 2022 року.

У ході розслідування встановлено, що ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у своїх заявках на торги на РДН подано пропозиції щодо купівлі електроенергії із заявленою ціною на рівні максимально встановленої для годин мінімального навантаження та для годин максимального навантаження відповідно до вимог Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку (далі – Правила РДН/ВДР), затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308, та постанови НКРЕКП від 25.02.2022.

Згідно з даними, отриманими у ході розслідування, встановлено, що частка ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у загальному обсязі заявок на купівлю електричної енергії на РДН у серпні 2022 року склала %, а у вересні 2022 року – %.

З урахуванням порядку визначення ціни електроенергії на РДН та алгоритму РДН, згідно з додатком 5 до Правил РДН/ВДР, ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» змогло здійснити купівлю електричної енергії на РДН у серпні 2022 року на рівні % від загального акцептованого обсягу електричної енергії на РДН у відповідний період, а у вересні 2022 року на рівні % від загального акцептованого обсягу електричної енергії.

Як показав аналіз двосторонніх договорів ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» з контрагентами та договорів постачання електричної енергії споживачу, укладених ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» із своїми споживачами, вартість електроенергії для контрагентів та споживачів прямо залежить від ціни електричної енергії на РДН у відповідний період, з урахуванням надання ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» знижки (дисконту) до ціни РДН, та, як наслідок, впливає на розмір отриманого доходу ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у відповідному періоді. Тобто, що вищою є ціна на РДН за

результатами торгів, то вищим є дохід ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» за результатами продажу електроенергії за ДД та договорами продажу електроенергії споживачам.

Дисконт для контрагентів за ДД та споживачів ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» очевидно є стимулом залишатися у довірливих відносинах з ним, оскільки вартість електроенергії для таких контрагентів та споживачів в договорах є нижчою за ціну на РДН.

ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» економічно вигідно займати високу частку у формуванні пропозиції на РДН, оскільки, формуючи високий попит на РДН, ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» впливає на ціну електроенергії на РДН, таким чином ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» впливає на потенційних контрагентів за ДД та споживачів стимулюючи їх до укладання або розірвання договорів з ним, що фактично і відбувається. Вагомою причиною вказаного є наявність у ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» монопольного (домінуючого) становища на РДН.

Поведінка ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» у серпні – вересні 2022 року щодо подання заявок на купівлю електричної енергії на РДН за максимально допустимими в години мінімального та максимального навантаження цінами призвела до зростання цін у відповідний період, та, як наслідок, стала причиною додаткових витрат інших суб'єктів господарювання та споживачів електричної енергії, що було б неможливим за умов відсутності монопольного (домінуючого) становища у ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» та існування значної конкуренції.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» на РДН містять ознаки зловживання монопольним (домінуючим) становищем на РДН шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів інших учасників РДН/ВДР, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції.

Частиною третьою статі 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено заборону на зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.

Пункт 2 частини першої статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлює, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до пункту 6.2 глави 6 Порядку за результатами розслідування з урахуванням погодженого висновку та наявних заперечень суб'єкта розслідування до нього НКРЕКП приймає відповідне рішення.

Згідно з абзацом третім пункту 3.15 глави 3 Порядку погоджений висновок із супровідним листом в електронній формі з накладенням кваліфікованого електронного підпису члена НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація та проведення розслідувань, та/або кваліфікованої електронної печатки НКРЕКП надсилається суб'єкту розслідування на його електронну адресу для ознайомлення та подання заперечень. Суб'єкт розслідування, у разі наявності заперечень до погодженого висновку про результати розслідування, зобов'язаний надати їх НКРЕКП у строк не більше 10 робочих днів від дня отримання такого висновку шляхом надсилання їх на

офіційну електронну поштову адресу НКРЕКП з накладенням кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи суб'єкта господарювання та/або кваліфікованої електронної печатки суб'єкта господарювання.

Станом на 24.05.2023 ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» не надано заперечень до погодженого висновку про результати розслідування.

З інформації, отриманої у ході розслідування, не підтверджено, що АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» допустили порушення при реєстрації в системі управління ринком ПрАТ «НЕК «УКРЕНЕРГО» обсягів продажу електричної енергії для ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» за двосторонніми договорами.

Разом з тим, у ході розслідування виявлено порушення АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» законодавства, а саме вимог пунктів 2.4.3 глави 2.4 розділу II та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку) щодо обмеження продажу електроенергії афілійованим особам та дотримання мінімального обсягу заявок продажу електроенергії на РДН, які не були об'єктом розслідування.

У свої запереченнях до направленого висновку про результати розслідування АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» заперечили порушення вимог пунктів 2.4.3 глави 2.4 розділу II та пункту 10.9 розділу X Правил ринку, а також просили закрити розслідування відповідно пункту 6.2 глави 6 Порядку.

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» станом на 24.05.2023 не надано заперечення до направленого на його електронну адресу погодженого висновку про результати розслідування.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» не заперечують факт порушення вимог пункту 2.4.3 глави 2.4 розділу II Правил ринку, але обґрунтовують його недотримання неможливістю виконання через анонімність (знеособлення) учасників аукціонів – покупців та обов'язок продавців укласти двосторонній договір купівлі-продажу електричної енергії з переможцем торгів, оскільки порушення такого обов'язку може призвести до припинення Біржою допуску продавців до участі у біржових торгах по відповідній секції та нарахування штрафу відповідно до Регламенту проведення електронних біржових торгів на товарній біржі.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» також не заперечують факт порушення вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку, але обґрунтовують його недотримання положеннями постанови НКРЕКП від 25.02.2022 № 332 (далі – Постанова № 332) та, як наслідок, неможливістю прогнозування продажу електричної енергії.

АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» є учасниками ринку електричної енергії, які мають ліцензію на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії та здійснюють відпуск електричної енергії у мережі операторів у торговій зоні «ОЕС України».

Згідно з пунктом 4.6.1 глави 4.6. розділу IV Правил ринку учасники ринку зобов'язані до 13:00 за 2 дні до торгового дня (d-2) надати ОСП графік відпуску для кожної одиниці відпуску (наявної в учасника ринку) та графік імпорту для кожного міждержавного перетину (по якому учасник ринку планує здійснення операцій з імпорту), а відповідно до пункту 4.7.1 глави 4.6. розділу IV Правил ринку до 13:00 за 2 дні до торгового дня учасники ринку зобов'язані подати ОСП графіки експорту для кожного міждержавного перетину, по якому учасник ринку планує здійснення операцій з експорту.

Згідно з абзацом 3 підпункту 4 пункту 1 Постанови № 332 ОСП розраховує та доводить до 09:00 у d-1 до відома виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D, максимальні обсяги продажу за їхніми ДД на торговий день d.

Закриття воріт для реєстрації обсягів електричної енергії за ДД, що відповідають розрахунковим періодам торгового дня, на електронній платформі відбувається о 10:00 за один день до торгового дня (d-1) (пункт 2.2.2 глави 2.2 розділу II Правил ринку).

Водночас згідно з абзацом 6 підпункту 4 пункту 1 Постанови № 332 ОСП доводить до 11:30 d-1 до відома ОР максимальні обсяги продажу електричної енергії на РДН по кожному учаснику ринку, зазначеному в абзаці першому цього підпункту, виходячи з максимального обсягу продажу, розрахованого відповідно до цього підпункту, за вирахуванням обсягу електричної енергії, зареєстрованого за ДД на продаж, та номінованими обсягами експорту цим учасником ринку станом на 10:00 d-1.

Пунктом 3.2.1 глави 3.2 розділу III Правил РДН/ВДР встановлено, що Учасники РДН/ВДР можуть подавати заявки на торги на РДН за 7 календарних днів до доби постачання і до 12:00 години доби, що передує добі постачання («закриття воріт РДН»).

Отже, АТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», при здійсненні продажу електричної енергії за двосторонніми договорами, могли скоригувати обсяги двосторонніх договорів на граничну нижню межу обов'язкової заявки щодо продажу електричної енергії на РДН та у такий спосіб виконати вимоги пункту 10.9 розділу X Правил ринку.

Ураховуючи викладене вище, **Департамент ліцензійного контролю пропонує:**

1. Звернутися до Антимонопольного комітету України з питань порушень законодавства про захист економічної конкуренції, ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» (код ЄДРПОУ 42751799) у частині зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку «на добу наперед»..

2. Урахувати під час здійснення чергових заходів державного контролю одержану в ході розслідування інформацію щодо порушень законодавства підприємствами, які не були об'єктами розслідування, зокрема щодо недотримання у період з 01 серпня 2022 року по 30 вересня 2022 року:

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку);

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 2.4.3 глави 2.4 розділу II Правил ринку.

3. Закрити розслідування щодо АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555), ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) у зв'язку з відсутністю порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії.

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про прийняття рішення за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови НКРЕКП від 29 листопада 2022 року № 1589

Відповідно до статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», пункту 6.2 глави 6 Порядку розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринків електричної енергії та природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 23 вересня 2020 року № 1760, з урахуванням висновку за результатами розслідування, проведеного на підставі постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 29 листопада 2022 року № 1589 «Про початок розслідування порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії, ознаки яких містяться в діях ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ», АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО», АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО», ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Звернутися до Антимонопольного комітету України з питань порушень законодавства про захист економічної конкуренції, ознаки яких містяться в діях

ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» (код ЄДРПОУ 42751799) у частині зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку «на добу наперед».

2. Урахувати під час здійснення чергових заходів державного контролю одержану в ході розслідування інформацію щодо порушень законодавства підприємствами, які не були об'єктами розслідування, зокрема щодо недотримання у період з 01 серпня 2022 року по 30 вересня 2022 року:

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 10.9 розділу X Правил ринку, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 307 (далі – Правила ринку);

АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555) та ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) вимог пункту 2.4.3 глави 2.4 розділу II Правил ринку.

3. Закрити розслідування щодо АТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00130872), АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 23269555), ТОВ «ДТЕК СХІДЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 31831942) у зв'язку з відсутністю порушень законодавства щодо функціонування ринку електричної енергії.

Т. в. о. Голови НКРЕКП

Руслан КАЙДАШ